

KORNEA PERFORASYONUNA YOL AÇAN VE ORŞİTLE BERABER SEYREDEN BİR KIZAMİK OLGUSU

Dr. Teksin ERYILMAZ (x)

Dr. Zeki ÇIKMAN (xx)

Dr. Hanefi ÇAKIR (xxx)

Dr. Yaşar ERYILMAZ (xxxx)

ÖZET:

5 yaşında bir erkek çocukta yaygın sistemik komplikasyonlarla seyreden ve sekonder enfeksiyonlar sonucu nadir görülen kornea ülseri ve perforasyonu ile daha önce rastlanmayan orşit tablosunun birlikte görüldüğü bir kızamık olgusu takdim edilmiştir. Beslenme ve bakım şartlarının kötü olması hastlığın ağır seyretmesinden sorumlu önemli bir faktör olarak düşünülmüştür.

GİRİŞ:

Kızamık dünyanın her tarafında belirli mevsimlerde fazla görülen, dökmeli, akut, enfeksiyöz bir hastalıktır. Etken RNA víruslarından paramyxovirus grubundakı bir virustur. Solunum yolundan damlacık enfeksiyonu ile bulaşır. Lenfoid dokularda dev hücreler ve bunların nüvelelerinde inklüzyon cisimleri oluşur.

10 Günlük inkubasyon devresini ateş, burun akıntısı, öksürük, kırıkkılık, gözde konjonktivit, fotofobi, izler, Ağzda koplik lekeleri oluştur. Bundan 1-2 gün sonra yani müsabiyetin 14. gününde ekzantemler, makulopapular döküntüler görülür. Bunlar hafif yükselmiş, yumuşak kırmızı ve tek tük olabildiği gibi konfluent de olabilir. Normalce ateş ve öksürük döküntüden 1-2 gün sonra geçer dökmeler alın ve kulak ardından başlar 24-48 saat içinde yüz, boyun, gövde ve sonra el ayaklara yayılır. Soluk pembeden parlak kırmızıya kadar değişik renkteki bu döküntüleri 5-10 günde kahverengi olur sonra pullar halinde dökülür. (5,6)

x: Göz Hastalıkları Bilim Dalı Öğretim Üyesi.

xx: Göz Hastalıkları Bilim Dalı Başkanı

xxx: Göz Hastalıkları Bilim Dalı Asistanı

xxxx: Uroloji Hastalıkları Bilim Dalı Öğretim Üyesi

Enfeksiyonun viruslansına, hastanın direncine ve bakımına bağlı olarak birçok komplikasyon görülebilir.

Solunum sisteminde pnömoni ve bronkopnömoniye sıkılık rastlanır. Daha nadiren, larenjit, larengotrakeit, bronşit, pnomomediastinum, subkutanöz anfizem servikal adenit görülebilir. (2,5,6,8)

Merkezi sinir sisteminde akut ensefalomyelit, subakut sklerozan panensefalit, myelit, radikülit, hemipleji görülebilir. (2,5)

Bazı yakalarda otitis media ve mastoidite rastlanabilir. (2,5,6,8)

Genel komplikasyonlardan trombositopenik veya nontrombositopenik purpura, gastroenterit, enterite bağlı ciddi diyare, dehidratasyon oluşabilir. Şiddetli lenfoid hiperplaziye bağlı olarak apendiks tikanıp apendisite hatta perforasyona yol açabilir. Deride pyojenik enfeksiyonlardan impetigo ve fronkül görülür. (2,5,6,8)

Genel komplikasyonları dışında gözde konjonktivit, fotofobi, göz kapaklarında ödem, blefarit, hafif fasial keratokonjonktivit görülebildiği gibi ağır vakalarda nöroretinit ve buna bağlı makuler değişiklikler papilla ödemi, retrobulber nevrit, akomodatif ve selim okulomotor felçleri, korneada ülserasyon ve perforasyon, endoftalmi görülebilir. (1,3,4,6)

Normalde konjonktivit kızamığın prodromal devresinin 3-4 gününde hafif kızarıklık, mükipürulan sekresyon, palbebral papul bazen koplik lekeleri ve plika semiluarisin şişmesi ile karakterizedir. Kızamaklı hastanın kornea lezyonları fotofobi yapan epitelyal erozyonlar veya selim yüzeyel keratitden ibaret olduğundan korneal ülserasyon ve perforasyon eğer tabloya sekonder infeksiyon eklenisse yükubulur ve bu komplikasyon geri kalmış populasyonda raşitlik ve bağımsız hastalarda nadiren görülen bir durumdur. (1,3,6).

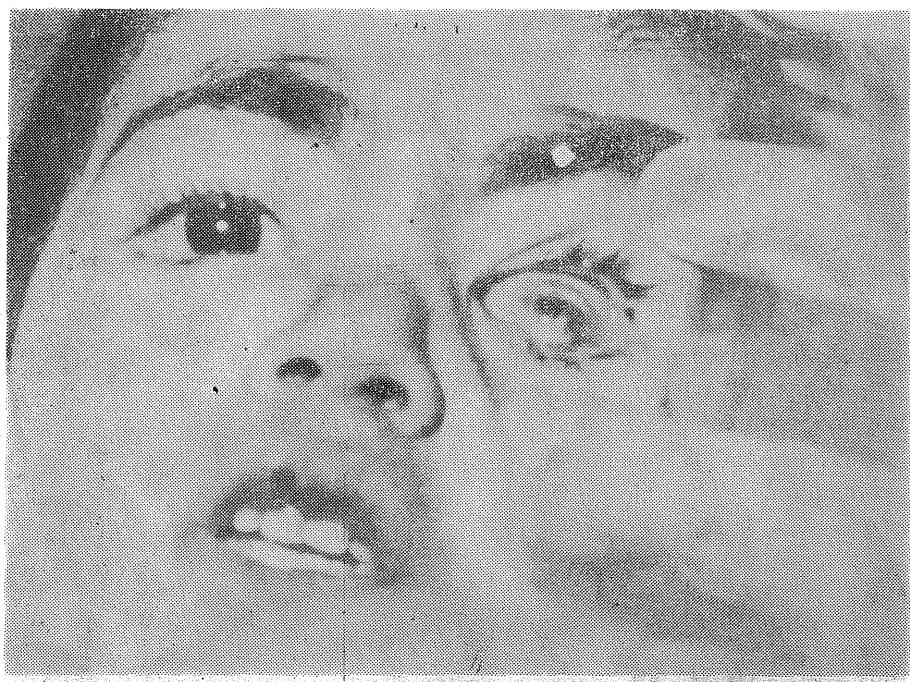
Kızamık vakalarında teşhis immün flouresans, serolojik testler, hemaglutinasyon ve diğer birçok laboratuvar bulgularına ilaveten klinik bulgularla konabilir.

Kompleks olmayan kızamıkta okuler tedavi gereksizdir. Sekonder enfeksiyonların önemi için hastalara profilaktik olarak spesifik antibiyotikler verilebilir. canlı attenue aşılarla yüksek yirulanslı kızamığın önlenmesine çalışılabilir.

OLGU TAKDİMİ:

İ.C. 5 Yaş, Erkek, Horasan, Protokol No: 13541-13551. Polikliniğimizde müracaatında Ebeveynleri tarafından verilen anamnezinde hastanın 15 gün önce kızamık geçirdiği ve daha sonra sol gözünün görmediği öğrenildi.

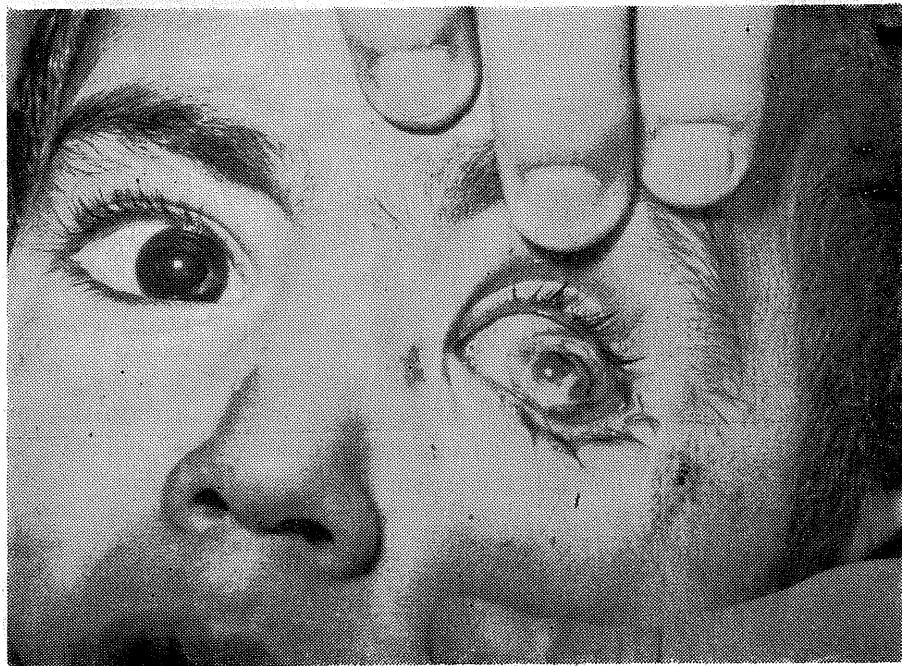
Hastanın yapılan muayenesinde sol göz kapaklarında ve çevresinde ödem ve hiperemi konjonktivalarda yaygın kemozis vardı ve Korneanın merkezine yakın

Portrait of a young man, possibly a member of the crew of the *Long-Lived*, probably John G. Hart, a gunner.

Portrait of a young man, possibly a member of the crew of the *Long-Lived*.

perforasyon yeri mevcuttu. Perfore korneadan vitre ve iris prolapsusu görülmekteydi. Korneanın kalan kısımları bulanık ve ödemli idi. Diğer göz ile mukayesinde bu gözün küçüldüğü dikkati çekiyordu.

Yapılan tetkik ve konsultrasyonların sonunda hastada kızamık komplikasyonları olarak otitis media, bronkoponomoni ve orşitin bulunduğu belirtildi. Labaratuvar muayenelerinde Hb 11.7 gr, Lökosit 34000, Ateş 39.5° olarak tesbit edildi.

Hastanın sağ göz muayenesinde bir patoloji bulunamadı.

Hastanın tedavisinde lokal olarak her iki gözü atrosol collyr (3x2) Gantricin collyr (3x2), Kemicetin oph. pom (3x1), Penicilin collyr saat başı iki damla uygulandı. Sistemik olarak Pen. Procain amp. 800.000 1x1, Garamycin amp. 40 mg 2x1, Aspirin tab., Myadril dııaje, ekspektoran ve vitamin tedavisi uygulandı. Orşit bulunması sebebiyle Nelaton sondası uygulanarak takibe alındı iki gün sonra sol perinede fistül gelişti. Bu sahadan alınan kültürde E. Coli üredi. Bunun için % 1 lik rivanol solusyonu pansumanı uygulanaya baslandı. Göz kültürlerinde sağda Staphilococcus Albus, solda Staphilococcus Aureus üyesi.

Uygulanan 10 günlük tedavi sonrasında hastanın genel durumu düzeldi. glob sakinleşti ve globdaki perforasyon yeri kapandı. Glob küçüldü. Labaratuvar

anemiğini定量 olarak 10.2 gr, lökosit 8200 olup ateş 37° bulundu. Hastada sol perinedeki fistül kapanmadığından ve halen sondalı olduğundan daha sonra evi-serasyon uygulanmak üzere taburcu edildi.

NAMAYAN

TARTIŞMA

Olgumuz, kızamığın yaygın sistemik komplikasyonları ve bunların arasında kornea perforasyonu ve orşit tablosunun bulunması nedeniyle incelenmiştir.

Kızamığın seyri sırasında korneada yüzeyel keratit halinin görülmemesine karşıın ülser gelişimi ve perforasyon nadir olup sekonder enfeksiyonlar sonucu oluşur. Çoğunlukla toplumun geri kalmış kesimlerinde görülebilir. Olgumuzda sol göz kültüründe üreyen *Staphilococcus Aureus* kuvvetli muhtemel olarak bu enfeksiyona sebeb olmuştur. Patojenitesi hayli yüksek hemolitik bir ajan olan bu bakteri göz bulgularını ağırlaştırmış ve perforasyona yol açmıştır.

Buna karşılık sağ gözden alınan kültürde *Staphilococcus Albus* tespit edilmiş ve saprofit olan bu mikroorganizmanın bulunduğu göz salım kalmıştır.

Olgumuzda ilginç bir diğer komplikasyon da orşitin bulunmasıdır. Yapabileceğimiz literatür taramalarında kızamığın sistemik komplikasyonları arasında orşit'e rastlanmamıştır. Orşit'in etyolojisinde pek çok neden sayılabilir. Bunların arasında pyogenik, viral, spiroketal, travmatik hastalıklar başta gelir (9). Viral etkenler arasında kızamığa rastlanmamıştır. Ancak olgumuzda orşitin ilerlemesi ve perine fistülünü takiben yapılan kültürde *E. Coli* üremesi bu komplikasyona orşitin pyogenik sebepleri arasında başta gelen bir ajan olan bu bakterinin sebeb olduğunu göstermiştir. Yine pyogenik tipte orşite yol açan diğer mikroorganizmalar arasında çok geçen *Staphlococcus Aureus* keza olgumuzda gözde tespit edilmiştir.

Hastada sistemik komplikasyonlar arasında pnemoni ve otitis medianının da bulunması oldukça ağır seyirli bir kızamık tablosunu göstermektedir. Hastanın daha önceki beslenmesi ve bakım şartlarının kötü olması vücut direncinin büyük ölçüde kırılmasına ve kızamığın yaygın komplikasyonlarla seyretmesine yol açmış bu arada sekonder enfeksiyonlar arasında çok nadir görülen kornea ülseri ve perforasyonu ayrıca daha önce görülmemiş orşit tablosu ortaya çıkmıştır.

A Case Of Measles Coursed With Ceorneal Perforation And Orchitis

SUMMARY

It has been presented a case of measles in the 5 years old boy with diffuse systemic complications. Among of them, corneal perforation and orchitis were prominent. The former is seen rarely and the latter has non been encountered before.

The serious complications have been found realated with secondary infections and also malnutrition and enviromental conditions.

KAYNAKLAR

- 1- Harley, D. Robinson: Pediatric Ophthalmology First Edition W. B. Saunders Company Philadelphia 1975, p: 683.
- 2- Krugman, Wrad and Katz: Infections Diseases of Children. Six Edition. The C. V. Mosby Comany Saint Lois 1977. p: 132-148.
- 3- Vaughan, D. and Asbury, T.: General Ophthalmology 9 th. Edition. Lange Medical Pub. California 1981. P: 270.
- 4- Miller, J. H. Stephan: Parsons Diseases of the Eye; 16 th Edition Churchill Living stone. London 1978. p: 574.
- 5- Çetin, E. Tali: İnfeksiyon Hast. 1. baskı İstanbul 1976. p: 15-17.
- 6- Onul, Behiç: İnfeksiyon Hast. 6 Baskı. A.Ü. Basimevi Ankara 1981. p: 165-179.
- 7- Fırat, Tanju: Göz ve Hast. II. Cilt Taş Kitapevi Ankara 1981 p: 646-647.
- 8- Vaughan and Mc Kay: Nelson Cocuk Hast. (Çeviri editörü: Prof. Dr. G. Gedikoglu) cilt 11. Güven kitapevi, Ankara 1978. p: 50-59.
- 9- Boyce, W. H.: Infectious and disease of the scrotum and its contents. W.B. Saunders Company Philadelphia 1963. p: 595.